

SADRŽAJ

Predgovor

1945. godina: nagovještaj nade, posljedice i podijeljena sjećanja
(Sulejman Bosto, Tihomir Cipek) 7

POLITIKE PROŠLOSTI

- Sulejman Bosto
Pitanje krivnje – između moralnog univerzalizma i ideologije 15
- Ivo Komšić
Komunizam i nacionalna svijest na kraju
Drugog svjetskog rata u Jugoslaviji 29
- Senadin Musabegović
Mit o pobjedi kao mit o revoluciji 37
- Renata Jambrešić Kirin
Rodni aspekti socijalističke politike pamćenja
Drugoga svjetskog rata 59
- Gordana Đerić
Označeno i neoznačeno u narativima društvenog pamćenja:
jugoslovenski slučaj 83
- Dorđe Pavićević
Zajednice pamćenja i režimi pamćenja:
ka odgovornom pamćenju 93
- Goran Gretić
Politički naturalizam kao razaranje subjekta 107

STUDIJE SLUČAJA

- Šaćir Filandra
Lica i naličja bosanske varijante komunizma – bošnjački slučaj 119
- Lidija Merenik
Kultura zaborava
Jugoslovenska umetnost i kulturna politika oko 1945.
i njena sudbina pola veka kasnije na primeru portreta Josipa Broza Tita 127
- Enver Kazaz
Heroj i žrtva u funkciji pamćenja rata
Književni kanon i ideološki rituali kao temelj nacionalnog pamćenja 141
- Tihomir Cipek
Sjećanje na 1945: čuvanje i brisanje
O snazi obiteljskih narativa 155
- Vjeran Pavlaković
Komemorativna kultura Bleiburga, 1990-2009. 167
- Vladimir Geiger
Žrtvoslovi/poimenični popisi hrvatskih Nijemaca, vojnika i civila,
stradalih i žrtava, tijekom Drugoga svjetskog rata i u poraću 195
- UDŽBENICI POVIJESTI I HISTORIOGRAFIJA
- Stjepan Matković
Ocjene Uprave za agitaciju i propagandu KP Hrvatske
o povjesničarima na Sveučilištu u Zagrebu do početka 1950-ih 211
- Snježana Koren
Nastava povijesti između historije i pamćenja
Hrvatski udžbenici povijesti o 1945. godini 239
- Dubravka Stojanović
“Godina okupacije”
Slika “1945” u srpskim udžbenicima istorije 265
- O autorima 275